

և այսպէսի մեծ գօնգուլացիայով ուրախացուց ըզմեզ: Վերջապէս ասաց հայր դազարին թէ՛յ վասըն իմ այսինքն Գերապայծար եպիսկոպոսին սէպըն աղօթք ունին նայև սուրբ Պատարագ մատուցանեն...:

Կու մնամ
Նուասդ ծառայ
Օվանէս Ռսգէրիչեան

ՃԿԶ.

Մինասայ Էջմիածնի կաթողիկոսութեան վերջին տարւոյն մէջն ենք: Նշանա- կուած ղէպքերու այս մանրամասնութիւնը կը պակսի Չամչեանի Պատմութեան մէջ:

Է

Գերապատիւ և Գերշարդոյ՝ գերշարգելի Տեառն Տեառն Ստեփաննոսի Աստուածարանուրեան վարդապետի և Արքայի միարանիցն Հայոց՝ ողջոյն կարօտանաց

... Ի յԷջմիածնէ եկն զիր առ աղէքսանդր և առ ահագին սահակ և առ զէորդ վարդապետսն՝ չու առնել խաղալ գնալ ի յԷջմիածին. քանզի նամակ կաթողիկոսական այսպէս էր գրեալ. զձեզ յորդորեմ և հրամայեմ գալ ի սուրբ աթոռն. և եթէ պատ- ճառս յօղեսջիք այլազգս՝ լուծեալ էք ի կարգէ ձերմէ, և արգելեալ յամենայն եկեղեցա- կան գործոց: Սոքա արք արգոյք ի մէջ ազգին հայոց (որոց յոյսն էր միշտ ի կոստանդ- նուպօլիս մնալ, մանաւանդ նենգաժող զէորզն՝ որ զպատրիարքութիւնն կրկին կամէր առ ինքն ձգել), տեսեալ զայս նամակ խռովեցան յոյժ. և ի սիրտ և յօգի անհնարին վիրաւորեցան: Հնարս խնդրեցին ազատել զանձինս՝ ի պարտուց աստի յայսցանէ. և չեղև հնար. քանզի սարաֆքն միաբերան և ասեն՝ ոչ գոյ հնար. պարտ և պատշաճ է ձեզ զհրաման հայրապետին կատարել, ապա թէ ոչ ընդ բանիւ էք. և մեք ընդ ձեզ խօ- սիլ խղճամք: Եւ նոքա ետուն պատասխանի, յետ զատկին կատարել զհրաման Հայրա- պետին:... Անտանելի տառապանօք հազիւ կարացին զզէորզն վասն այժմոյս ի պուռսա յղել...:

Գրեցաւ ի Կոստանդնուպօլիս
յամի տեառն 1753 ի ապրիլի 14

Նուաստ չնչին
Աթանաս վարդապետ

ՃԿԷ.

Ամբողջացնելու համար Պաշֆալովի Միս. Առաքելութեան նախապատրաստական շրջանի տեղեկութիւնները՝ կը հրատարակենք հոս հետեւեալ նամակը:

Գերապատիւ և Գերշարդոյ Տեառն իմոյ Ստեփաննոս վրդպի. և Արքանօրն իմոյ

... յաւուրս այսօսիկ գնացաք ընդ փլէպանուշին և ընդ Աղայ յօհաննիսին մինչև ի Պէլիկրատն, և ընկալաւ զմեզ սիրով Եպիսկոպոսն, և ասաց թէ ընդունիմ զայս կրօնս և կամիմ ևս զի ի կեռայ ևս մտանիցէք. զգիրն քաղաքին զոր առեալ էի սիրով ըն- թերցաւ եպիսկոպոսն: Խոստացաւ տալ զգիր հաստատութեան կրօնին մերոյ երկրիս յայսմիկ և փութով ոչ կարաց, քանզի պիտոյ էր գրել ի վերայ մագաղաթի վասն ապա- զային: Կարծեմ թէ մինչև ցայժմ պատրաստ է: Աղայ յօհաննէսին յանձնեցի հոգալ: